

Gobolka

Tilmaamayaasha iyo Walxaha Ka Mid Noqoshada Tayada Sare leh

<https://ectacenter.org/topics/inclusion/indicators.asp>

Diseembar 15, 2023

Tilmaamayaasha Gobolku waxay ereyga "gobolka" ku isticmaali doonaan dukumeentiga oo dhan. Xaaladaha intooda badan tan waa in la fahmo inay ku jiraan barnaamijyo iyo siyaasado khuseeya dhulalka iyo qabaa'ilka sidoo kale.

TILMAAMAHA S1: Hoggaanka Qaybaha Kala-duwan

Kooxda hogaaminta qaybaha kala duwan ee heer gobol, oo ay weheliyaan shuraakada, waxay fuliyaan bayaan ujeedo la wadaago leh, iyo qorshe istiraatiijiyadeed, waxayna soo saaraan tallooyinka taageeraya ka mid noqoshada tayada sare leh ee nidaamka ilmanimada hore.

Kooxda Hogaaminta Qaybaha Kala-duwan ee Heer Gobol:

1. Waxay ilaalisaa shuruudaha qoran ee xubinimada qaybaha si loo hubiyo matalaad balaadhan oo ka imanaysa dhinacyada, barnaamijyada, iyo wakaaladaha ay khusayso. Kuwaas waxaa ka mid ah qoysaska, dadka waaweyn ee naafada ah, Pre-K-ga gobolka iyo kuwa gaarka loo leeyahay, Maskax Barbaarinta, daryeelka ilmaha, daryeelka ilmaha guriga, waxbarashada gaarka ah ee carruurnimada hore, wax ka qabashada hore, waxbarashada sare, caafimaadka dhimirka, iyo daryeelka carruurta. Kooxdani waxay u eegtahay bulshada ay ugu adeegto sinji ahaan, dakhliga, iyo kartida.
2. Waxay dejiyaan oo adeegsadaan xeelado gaar ah oo la xiriira bulshooyinka midabka, bulshooyinka soogalootiga ah, bulshooyinka miyiga, iyo wixii la mid ah.
3. Waxay dejiyaan habraacyada iyo siyaasadaha shirarka iyo go'aan qaadashada, sida xeerarka xaadiritaanka, hanuuninta, iyo xeeladaha fududaynta.
4. Waxay bixisaa hanuunin iyo fursado joogto ah si wax looga qabto sinnaanta sinjiyeed iyo sida sinjiyada, naafonimada, iyo luqadda ay isaga gudbaan.
5. Waxay horumariyaan oo adeegsadaan bayaan ujeedo kala duwan si ay u caawiyaan wakaaladaha inay balaariyaan helitaanka iyo ka qaybgalka carruurta naafada ah ee barnaamijyada deegaanka iyo goobaha loo dhan yahay.
6. Waxay horumariyaan oo ay fulisaa qorshe istiraatiijiyadeed oo qoran oo ka tarjumaysa bayaanka ujeeddadiisa, oo ay dhistaa qiimaynta muuqaalka hadda ee waxqabadyada carruurnimada hore ee gobolka. Qorshaha istiraatiijiyadeed wuxuu muujinayaa waayo-aragnimada iyo arrimaha sida aan habboonayn u saameeya carruurta taariikhda iyo bulshooyinka la haybsooco iyo siyaasado gaar ah, maalgelin, iyo hababka wax looga qabanayo arrimahaas.

7. Waxay dejiyaan waxyaabaha laga filayo oo ay sugaan ilaha barnaamijyada maxalliga ah si loo fuliyo bayaanka ujeedada gobolka.
8. Waxay si joogto ah u isticmaashaa xogta tayada iyo tirooyinka la kala saaray si ay u wargeliso fulinta iyo qiimaynta saamaynta qorshaha ka mid noqoshada ee istiraatiijiyadeed ee qaybaha kala duwan.
9. Waxay abuurtaa oo fulisaa qorshe isgaarsiineed iyo faafineed si loo cusbooneysiyo dhinacyada ay khuseyso. Dhinacyadan khuseeya waa kuwo taariikh ahaan iyo wakhti xaadirkan la habsoocay sida bulshooyinka soo-galootiga, bulshooyinka midabka, bulshooyinka dakhligoodu hooseeyo, iyo DLL-yada.

TILMAAMAHA S2: Siyaasadda ama Hagitaanka

Wakaaladaha daryeelka iyo waxbarashada hore ee gobolka (ECE) waxay leeyihiin siyaasado iyo habraacyo iswaafaqsan kuwaaso kor u qaada tayada sare iyo ka mid noqoshada sinaanta kana hortagaya u kala soocida naafonimada.

Siyaasadaha:

1. Waxay kor u qaadaa qoritaanka, helitaanka, iyo diiwaangelinta carruurta naafada ah meelaha ay dhammaan carruurta jeclaan lahaayeen inay si dabiici ah uga qaybqaatan.
2. Waxay taageertaa adeeg bixinta carruurta naafada ah ee meelaha ay dhammaan carruurta jeclaan lahaayeen inay si dabiici ah uga qaybgalaan.
3. Waxay wax ka qabataa oo kor u qaadaa iskaashiga qaybaha kala duwan ee wakaaladaha iyo barnaamijyada deegaanka, oo ay ku jiraan siyaasadaha iswaafajinta wakaalada waxbarashada gobolka (SEA) iyo wakaalada waxbarashada deegaanka (LEA).
4. Waxay ku dartaa luqad horumarisa lahaanshaha oo si cad u aqoonsata una qiimaysa khibradaha kala duwan ee carruurta naafada ah iyo qoysaskooda.
5. Waxay xaqiijisaa dhammaan qiimaynaha baahiyaha gobolka ama qabiilka ee ku teedsan nidaamyada ECE inay ku jiraan xogta ku saabsan awoodaha, baahiyaha, raasamaalka bulsheed, ka qaybgalka, iyo codka qoyska.
6. Waxaa lagu wargeliyaa xogta la xiriirta ka mid noqoshada.
7. Waxaa lagu taageeraa habraacyada la socda ama hagitaanka ku saabsan sida loo hirgeliyo siyaasadda.
8. Waxay kula xisaabtamaan barnaamijyada maxaliga ah si ay u fuliyaan ka mid noqoshada tayada sare leh.

TILMAAMAHA S3: Shuraakada Qoyska

Wakaaladaha ECE ee gobolka waxay la shuraakoobaan qoysaska markay horumarinayaan, fulinayaan, iyo qiimaynayaan siyaasadaha iyo hindisayaasha kor u qaadaya ka mid noqoshada.

Wakaaladaha:

1. Waxay qoysaska siiyaan fursado la heli karo si ay ugu adeegsadaan aqoontoda iyo xirfadahooda xagga horumarinta, hirgelinta, iyo qiimaynta siyaasadaha ka mid noqoshada iyo hindisaada. Tani waxay si gaar ah u khusaysaa qoysaska ka soo jeeda bulshooyinka la

haybooco, bulshooyinka soo-galootiga, bulshooyinka ku hadla luqadaha aan Ingiriiska ahayn, bulshooyinka miyiga, iyo dadka waaweyn ee naafada ah.

2. Waxay bixiyaan taageerooyin dhaqaale, qaabdhismeedyo, iyo khayraad u oggolaanaya qoysaska inay si wax ku ool ah uga qaybqaataan hawlaha. Tan waxaa ku jira waqtiyada kulanka dabacsan, daryeelka ilmaha, iyo kharashka gaadiidka.
3. Waxay xaqiijiyaan in si siman ay u heli karaan agabyada iyo khayraadka iyagoo isticmaalaya adeegyada turjumaada iyo fasiraada, qaabab isgaarsiineed oo badan (tusaale ahaan, qoraal ama muuqaal), iyo in si fudud loo fahmi karo luqadda.
4. Waxay adeegsadaan "dallaaliinta dhaqanka ama luqadda" (tusaale ahaan, shakhsiyaadka ka socda dhaqanka ama luqadda isku midka ah ee qoysaska) si ay u qoraan oo ay u taageeraan qoysaska habka aqoonsiga, meelaynta, iyo bixinta adeegga.
5. Waxay qaabeeyaan habraacyada lagu daro qoysaska marxalad kasta oo lagu horumarinayo dadaallada ka mid noqoshada.
6. Waxay xaqiijiyaan dhammaan qiimaynaha baahiyaha gobolka ee nidaamyada ECE inay ku jiraan xogta ku saabsan awooda, baahiyaha, raasamaal bulsheed, ka qaybgalka, iyo codka qoyska.
7. Waxay abuuraan kooxo isku dhafan oo ay ku jiraan dilaaliinta dhaqanka waxayna ka caawiyaan inay ku taageeraan qoysaska iyo carruurta siyaabo dhaqan ahaan iyo ilaalin.

TILMAAMAHA S4: Isla Xisaabtanka, Xogta, Isticmaalka Nidaamyada Hubinta Tayada Joogtada ah

Wakaaladaha ECE ee Gobolka waxay u baahan yihiin oo ay taageero siiyaan barnaamijyada maxaliga ah ee ururinta iyo isticmaalka xogta la kala soocay (tusaale ahaan, sinjiga, naafanimada, dakhliga, luqadda) si loo qiimeeyo oo loo go'aamiyo caqabadaha ku aadan ka mid noqoshada (tusaale ahaan, takoorka kartiyeed, siyaasad la dareemo ama caqabadaha maaliyadeed, diyaarin la'aanta xoog shaqaale iyo horumarinta xirfadeed, iyo adeegyo iyo nidaamyo aan la isku dubaridnayn).

Wakaaladaha:

1. Waxay isticmaalan xogta ka soo baxda habka hubinta tayada si ay u horumariyaan oo ay ugu wargaliyaan hadafyada qorshaha istiraatiijiyadeed ee Kooxda Hogaaminta Qaybaha Kala Duwan ee Heer Gobol.
2. Waxay sticmaalan xogta ka soo baxda habka hubinta tayada si ay u go'aamiyaan aasaaska una dejiyaan bartilmaameedyada si loo gaaro himilooyinka ku jira qorshaha istaraajiyadeed ee Kooxda Hoggaanka Qaybaha Kala-duwan ee Heerka Wakaaladaha Gobolka.
3. Waxay isticmaalaan xogta si ay ula socdaan horumarka laga gaaray himilooyinka Qorshaha Kooxda Hogaaminta Laamaha Qaybta Gobolka Heer Gobol.
4. Waxay siisaa xogta dhinacyada ay khusayso qaab isticmaale-saaxiibtinimo taaso tusinaysa horumarka laga gaadhay hadafyada Kooxda Hogaaminta Waaxyaha Gobolka ee la xiriirinayo bartilmaameedyada.
5. Waxay u baahan yihiin gobolada inay la socdaan xogta ku darida heerka degmada ee lagu kala saaray jinsiyadda, luqadda, dakhliga iyo naafanimada. Xogta waa in sidoo kale la helaa si dib loogu eego si isgoys ah (tusaale ahaan, carruurta Aasiyaanka Ameerikaanka ah ee qaba dhaawaca maskaxda ee dhaawacan ee ku hadla Hmong ama carruurta Caddaanka ah ee qaba

dhakaakaha.)

6. Waxay amraan dib u eegista xilliyeed ee go'aanada Kooxaha IEP ee ku saabsan meelaynta iyo adeegyada la bixiyo.
7. Waxay horumariyaan oo ay xoojiyaan siyaasadaha shuruudaha warbixinta xogta, gaar ahaan ka warbixinta xogta la kala saaray.
8. Waxay ka caawiyaan barnaamijyada maxalliga ah inay isticmaalaan xogta horumarka si ay u horumariyaan go'aan qaadashada.
9. Waxay xaqiijiyaan dhammaan taageerada xogta diirada saarta:
 - Isticmaal xogta la kala soocay
 - Muujinta sida loo xisaabiyo isku dheelitirnaan la'aanta.
 - Falanqaynta xogta si loo ogeysiiyo horumarinta xirfadeed iyo isbeddelka siyaasadda.

TILMAAMAHA S5: Maalgelinta

Wakaaladaha ECE-da ee gobolka waxay si firfircoon u hirgeliyaan istaraatiijiyado kala duwan si ay si siman isugu dubaridaan ugana faa'iidaystaan lacagaha iyo agabyada gudaha si ay u bixiyaan ka mid ahaansho tayo sare leh.

Wakaaladaha:

1. Waxay xaqiijiyaan inay jiraan siyaasado taageeraya isku dubaridka ilaha ee wakaaladaha iyo barnaamijyada.
2. Waxay go'aamiyaan sida ugu waxtarka badan uguna wax ku oolka badan ee loogu isticmaalo miisaaniyadaha kala duwan ee maalgelinta.
3. Waxay oggolaan isku-xirka lacagaha ee barnaamijyada gobolka iyo kuwa maxalliga ah, marka ay habboon tahay.
4. Waxay go'aamiyaan xeeladaha ka faa'iidaydiga lacagaha iyo ilaha ee heer gobol iyo heer deegaan.
5. Waxay qoraan hagitaanka loogu talagalay barnaamijyada maxaliga ah ee ku saabsan isku dhafida iyo isku dubaridka ilaha tixraacaya siyaasadaha, xeerarka, iyo shuruudaha.
6. Waxay la socdaan oo qiimeeyaan waxtarka isku dhafka iyo isku dubaridka lacagaha.

TILMAAMAHA S6: Halbeegyada Waxbarashada Hore ee Gobolka ama Tilmaamaha

Halbeegyada waxbarashada hore ee gobolka ama tilmaamaha rajada korriinka ee carruurta waxaa ku jira xeelado gaar ah iyo la qabsi si loo taageero baahiyaha carruurta naafada ah.

Halbeegyada waxbarashada hore ee gobolka ama tilmaamaha:

1. Waxay si gaar ah u soo jeedinayaan isticmaalka dhaqamada caddaynta ku salaysan (EBPs) iyo barnaamijyada u doodista korriinka (DAPs) si loo daboolo baahiyaha waxbarasho iyo korriin ee carruurta naafada ah, oo ay ku jiraan dhammaan shaqooyinka (tusaale ahaan, dhaqdhaqaaqa guud ama isgaarsiinta).

2. Wuxuu wax ka qabtaa jihada korriinka ee carruurta naafada ah ee leh aqoonsiyada isgoosyaka, gaar ahaan carruurta bartayaasha labada luuqad (DLL).
3. Waxaa looga baahan yahay wakaaladaha gobolka si ay u hagaan barnaamijyada deegaanka ee horumarinta manhajka iyo waxbaridda carruurta naafada ah.
4. Waxay ku dhafan yihiin tababbarka iyo kaalmada farsamada ee wakaaladaha gobolka (TA).
5. Waxaa looga baahan yahay wakaaladaha gobolka si ay u hagaan barnaamijyada deegaanka ee horumarinta manhajka iyo waxbaridda carruurta naafada ah.
6. Waxay taageertaa korriinka carruurta naafada ama dib u dhaca korriintoodu ay la xiriirto taariikh dhaawac shakhsiyeed ama jiilal dhexdooda ah (tusaale ahaan, diiqad sun ah, ama ka soocida daryeel bixiyaha).
7. Waxaa lagu qiimeeyaa inay qayb ka tahay nidaamka la xisaabtanka wakaaladaha gobolka si ay u bixiyaan hagitaan ku saabsan sida loo taageero carruurta naafada ah goobaha loo dhan yahay.

TILMAAMAHA S7: Halbeegyada Barnaamijka Gobolka

Wakaaladaha ECE-da ee gobolka waxay leeyihiin heerar lagu cabbiro tayada barnaamijka oo ka kooban habraacyo iyo hab-dhaqannada lagu daro carruurta naafada ah barnaamijyada ECE ee deegaanka dhexdiisa ah.

Halbeegyada barnaamijka gobolka:

1. Qeex ka mid noqoshada tayada sare leh.
2. Waxay ku dartaa halbeegyada tayada sare leh ee lagu darayo qiimaynta tayada gobolka ama hababka kale ee hubinta tayada.
3. Ku dheji qalabyada cabbiraya ka mid noqoshada tayada sare leh ee guud ahaan qaab-dhismeedka tayada carruurnimada hore iyo nidaamyada.
4. Waxay ku dhiiragelisaa maalgelinta tababbarka barnaamijyada maxalliga ah ee qiimaynta deegaanka iyo agabyada si gaar ah u cabbiraya tayada ka mid noqoshada sida Degelka Fasalka Loo Dhan Yahay (ICP), Daryeelka Hore iyo Deegaanka Waxbarashada (ECEE) Tilmaamayaasha Ku Mid Noqoshada, iyo Qiyaasta Tayada Ka Mid Noqoshada Carruurnimada Hore ee SpecialLink.
5. Waxay qabtaan degmooyinka ama wakaaladaha waxbarashada deegaanka inay mas'uul ka yihiin bixinta jawi waxbarasho oo loo dhan yahay ee carruurta naafada ah.
6. Heerarka barnaamijka gobolka waxaa ku jira tilmaame gaar ah oo tayada DLL-yada naafada ah si loo hubiyo inay helayaan taageerada baahidooda horumarineed, iyadoo sidoo kale helaya waxbarid kobcinaysa Ingiriisida iyo horumarka luqadda guriga.
7. Wuxuu dejiyaa ka mid noqoshada heerka barnaamijka Pre-K ee loo baahan yahay heerka gobolka.
8. Heerarka barnaamijka gobolka wuxuu dabaqaa mabda'a saamiga dabiiciga ah si uu u hago ka mid noqoshada. Tani waxay ka dhigan tahay in lagu daro carruurta naafada ah marka loo eego joogitaankooda dadweynaha guud, iyada oo aan lahayn koofi ama kootada tirada loo oggol yahay in la diiwaangeliyo ama loo adeego.

TILMAAMAHA S8: Qoondaynta Khayraadka ee Taageerada Shaqaalaha

Wakaaladaha ECE ee gobolka waxay bixiyaan adeegyo taqasus ah oo ku filan TA iyo la-talin si ay u taageero u siiyaan barnaamijyada deegaanka si loo fuliyo dhaqamada loo dhan yahay.

Wakaaladaha:

1. Waxay bixiyaan maalgalin ku filan barnaamijyada deegaanka ee barnaamijyada daryeelka ilmaha iyo heerka gobolka iyo TA deegaanka si loo hubiyo tayada sare ee taageerada ka mid noqoshada iyo adeegyada la talinta.
2. Waxay bixiyaan adeegyada TA gaarka ah iyo la-talinta iyo dhaqaale dheeraad ah iyo ilo xogeed oo loogu talagalay bulshooyinka la maalgeliyo iyo kuwa aan la taageerin.
3. Waxay qorsheeyaan oo bixiyaan TA isticmaala xogta is-qiiimaynta barnaamijka deegaanka oo ay ku jirto xogta la xidhiidha sinnaan la'aanta iyo waayo-aragnimada faragelinta hore (EI) iyo waxbarashada gaarka ah ee dugsiga barbaarinta, iyo farqiga natiijooyinka.
4. Waxay bixiyaan gunnooyin si ay u taageeraan isticmaalka barnaamijka maxaliga ah ee TA (tusaale ahaan, TA-ga bilaashka iyo maxaliga ah ee ku haboon, khidmadaha bixiyayaasha ka qayb qaata TA, lacagaha lagu maalgeliyo TA bixinta la-taliyayaasha, ama iibsashada qalabka horumarinta xirfadeed)
5. Waxay qiimeeyaan wixtarka TA iyo adeegyada la talinta:
 - Guud ahaan bixiyayaasha iyo natiijooyinka heerka ilmaha.
 - Lagu kala soocay iyadoo lagu salaynayo sinjiga, luqadda, juquraafiga, dakhliga iyo naafonimada.
 - Iyadoo lagu darayo helitaan adeegyada iyo taageerada barnaamijyada u adeega ama ay hogaamiyaan dadka taariikh ahaan iyo bulshooyinka la haybsooco.
6. Waxay dhisaan awoodda barnaamijyada deegaanka si ay u isticmaalaan TA iyo adeegyada la-talinta si ay uga shaqeeyaan barnaamijyadooda iyo goobaha ay ku sugan yihiin.
7. Waxay isticmaalan qaabab kala duwan, oo ay ku jiraan waxqabadyada goobta, si loo dhiso awoodda barnaamijyada maxalliga ah si ay u isticmaalaan EBP-yada.

TILMAAMAHA S9: Isku-dubbaridka Khayraadka Horumarinta Xirfadlaha

Wakaaladaha ECE-da ee gobolka waxay adeegsadaan hab isku-dhaf ah si ay isugu dubbaridaan horumarka xirfadeed ee ku salaysan caddaynta si loo dhiso awoodda shaqaalaha si ay u bixiyaan barnaamijyo tayo sare leh oo loo dhan yahay. Shaqaalaha waxa ka mid ah daryeelka ilmaha, Maskax Barbaarinta, iyo bixiyayaasha Pre-K iyo kaaliyayaasha dadwaynaha, falanqeyaha siyaasadeed ee hore, barayaasha gaarka ah, adeeg bixiyayaasha la xiriira, iyo maamulayaasha.

Wakaaladaha:

1. Waxay xaqiijiyaan siyaasadaha u oggolaanaya in la isku dubarido horumarinta xirfadeed ee qaybaha kala duwan.
2. Waxay aqoonsadaan oo ay isku dubaridaan qulqulka maalgelinta iyo khayraadka horumarinta xirfadeed ee qaybaha kala duwan.
3. Waxay u adeegsadaan aqoonta guud, luqadda, iyo saldhigga kartida dhammaan

shaqaalaha qaybaha kala duwan, oo udub dhexaad u ah barbaarinta ku habboon korriinka, dhaqamada loo dhan yahay, iyo fahamka eexda iyo cunsuriyadda ee goobaha ECE.

4. Waxay xaqiijiyaan helitaanka fursadaha horumarinta xirfadeed ee qaybaha kala duwan ee dhaqamada ka mid noqoshada caddaynta.
5. Waxay isku dubbaridaan helitaanka tababarayaasha, hagayaasha, ama la-taliyayaasha (tusaale ahaan, La-talinta Caafimaadka Dhimirka ee Carruurnimada Hore (ECMHC)) ee barnaamijyada maxalliga ah ee diiradda saaraya ka mid noqoshada.
6. Waxay bixiyaan macluumaad ku saabsan qiimaynta deegaanka iyo agabyada barnaamijyada maxalliga ah ee si gaar ah u cabbiraya tayada ka mid noqoshada hababka si fudud loo heli karo (tusaale ahaan, luqad ahaan, heerka akhriska) iyo la qabsiga qaybaha kala duwan ee ay khusayso (tusaale ahaan, macallimiinta, daaweeyayaasha, maamulayaasha, ama qoysas ka soo jeeda bulshooyin kala duwan).
7. Waxay qiimeeyaan sida habka isdhaafsiga ah iyo isku-dubaridka horumarinta xirfadeed u saameeyaan kartida barnaamijka deegaanka ee ka mid noqoshada tayada sare leh iyadoo la adeegsanayo:
 - Isku dhafka kooxaha u-qalmitaanka iyo adeegga.
 - Muddada, diiradda iyo mawduucyada horumarinta xirfadeed.
 - Waqtiyada shirarka si looga hadlo baahiyaha carruurta.

TILMAAMAHA S10: Heerarka, Aqoonsashada, Shahaadaynta, iyo Shatiyaynta Shaqaalaha EC

Heerarka, shahaadooyinka, aqoonsiga, iyo shuruudaha shatiga ee shaqaalaha ee wakaaladaha ECE ee gobolka waxa ka mid ah kartida lagu taageerayo carruurta naafada ah iyo qoysaskooda iyo horumarinta sinnaanta.

Wakaaladaha:

1. Waxay sameeyaan dib u eegis xilliyeedka ah ee khuseeya nuxurka iyo isticmaalka heerarka shaqaalaha ee waxtarka leh.
2. Waxay isticmaalaan la-talinta daryeel bixiyaasha kala duwan, dadka waaweyn ee naafada ah, bixiyayaasha, iyo khabarada sinnaanta si loo ogeysiyo horumarinta heerarka.
3. Waxay la shaqeeyaan machadyada tacliinta sare (IHEs) si ay u waafajiyaan manhajka iyo heerarka gobolka iyo shuruudaha shatiga, shahaado bixinta, iyo aqoonsiga.
4. Waxay xaqiijiyaan siyaasadaha shatiyaynta inay wax ka qabtaan gaarsiinta EI, waxbarashada gaarka ah, iyo adeegyada kale ee gaarka ah ee deegaanka ECE.
5. Waxay u doodaan halbeegyada shaqaalaha gobolka ee ku salaysan aqoonta asaasiga ah iyo xirfadaha looga baahan yahay la shaqaynta carruurta yaryar ee dhaqan iyo luuqad ahaan kala duwan, oo ay ku jiraan carruurta naafada ah ee DLL-yada, ee nidaamyada ilmanimada hore ee qaybaha kala duwan.
6. Waxay xaqiijiyaan ka mid noqoshada hababka ugu wanaagsan inay ku jiraan shatiga helitaanka heerka gobolka ama shahaadooyinka.

7. Waxay xaqiijiyaan sii wadista shuruudaha waxbarashada iyo cusboonaysiinta shatiga xoogga saarayaan taageeridda carruurta midabka leh iyo DLL-yada naafada ah.

TILMAAMAHA S11: Waxbarashada Laylinta Hore iyo Diyaarinta Shaqaalaha

Machadyada waxbarashada sare (IHE-yada) waxay u baahan yihiin koorsooyin iyo tababaro gaar ah oo u diyaariya shaqaalaha ECE in ay hirgeliyaan dhaqamada loo dhan yahay si ay ula falgalaan carruurta naafada ah iyo qoysaskooda.

Wakaaladaha waxay la shuraakoobaan IHE-yada si ay:

1. Ula shaqeeyaan barnaamijyada deegaanka oo ay u bixiyaan fursadaha waxbarashada laylinta hore ee ku aadan daryeelka ilmaha, Pre-K, iyo goobaha Maskax Barbaarinta, oo leh carruur leh aqoonsiyo iyo naafonimo kala duwan oo loo wada dhan yahay.
2. Ugu daraan kartida wada-shaqaynta iyo kooxaynta koorsooyinka iyo waxqabadka.
3. Ugu daraan nuxurka horumarinta iyo taageeridda iskaashiga qoyska ee koorsooyinka iyo waxqabadka.
4. Ugu daraan nuxurka sinnaanta, eexda, iyo cunsuriyadda, iyo sida ay isaga dhexgalaan naafada koorsooyinka iyo waxqabadka.
5. U hubiyaan in koorsooyinka iyo ku celcelinta ay ka tarjumayaan oo ay la jaanqaadaan ururka qaranka iyo heerarka waxqabadka.
6. Loo hubiyo in koorsooyinka iyo ku celcelinta si cad u kala saaraan hirgelinta daawaynta iyo qaababka bulsheed ee naafada oo ay bixiyaan hagitaan hubinaya aragtida shakhsiyaadka naafada ah, gaar ahaan carruurta midabka iyo qoysaskooda, ayaa lagu daraya.
7. Dib u eegaan xilliyada qaar waxtarka koorsada nuxurka iyo khibradaha la taaban karo si loo hubiyo inay wax ka qabtaan horumarinta xirfadaha iyo kartida kor u qaada ka mid noqoshada tayada sare leh.

TILMAAMAHA S12: Wacyigelinta Dadweynaha

Wakaaladaha ECE-da ee Gobolka waxay hirgeliyaan xeeladaha wacyigelinta dadweynaha ee joogtada ah oo ku saabsan awood-diidista iyo aasaaska sharciga ah iyo macaashyada ka mid noqoshada ee bartilmaameedsada dhagaystayaasha kala duwan, oo ay ku jiraan qoysaska ka soo jeeda sinjiyado, qowmiyado, iyo asalo luuqadeed oo kala duwan.

Wakaaladaha:

1. Waxay wada-abuuraa agabyada wacyigelinta dadweyne oo ay la sameeyaan wakaaladaha kale iyo hogaamiyayaasha bulshada ee dhagaystayaasha bartilmaameedka ah kuwaas oo kor u qaada macaashyada iyo aasaaska sharciga ah ee ka mid noqoshada.
2. Waxay isticmaalaan xogta aan rasmiga ahayn iyo tan rasmiga ah si ay u aqoonsadaan dabeecadaha iyo caqiidooyinka caqabada ku ah ka mid noqoshada.
3. Waxay ka hadlaan xaaladda gobolka iyo nuxurka la xiriira sharciyada, dabeecadaha iyo caqiidooyinka, iyo macaashyada ka mid noqoshada qorshaha wacyigelinta dadweynaha.
4. Waxay hubiyaan in agabyada lagu heli karo ugu yaraan afarta luqadood ee ugu saraysa gobolka, oo uu ku jiro Ingiriiska, oo lagu heli karo qaabab kala duwan (tusaale ahaan, qoraal ama muuqaal).
5. Waxay sugaan khayraadyada dhaqaalaha si ay u hirgeliyaan qorshaha wacyigelinta dadweynaha.
6. Waxay fuliyaan oo qiimeeyaan waxtarka qorshaha wacyigelinta dadweynaha, oo ay ku jiraan waxtarka bulshooyinka kala duwan ee midabka, bulshooyinka dakhligoodu yar yahay, bulshooyinka miyiga ah, iyo bulshooyinka la haybsooco taariikh ahaan iyo waqti xaadirkan.

Xigashada la soo jeediyay:

Xarunta Kaalmada Farsamo ee Carruurnimada Hore, & Xarunta Qaranka ee Hal-abuurka Qaabka Ahraamta (2023). *Tilmaamayaasha ka Mid Noqoshada Tayada Sare*. Laga soo celiyay <https://ectacenter.org/topics/inclusion/indicators.asp>

Nuxurada ku qoran boggan waxaa lagu soo saaray si waafaqsan heshiisyo iskaashi #H326P220002 (Xarunta ECTA) iyo #H326B220002 (NCPMI), ka socda

Xafiiska Barnaamijyada Waxbarashada Gaarka ah, Waaxda Waxbarashada ee Maraykanka. Si kastaba ha noqotee, nuxurada ku qoran daruuri ma ahan inay matalaan siyaasadda Waaxda Waxbarashada ee Maraykanka, mana aha inaad u qaadato inay oggolaatay Dawladda Federaalka.

Office of Special Education Programs
U.S. Department of Education

UNC

FPG CHILD DEVELOPMENT INSTITUTE